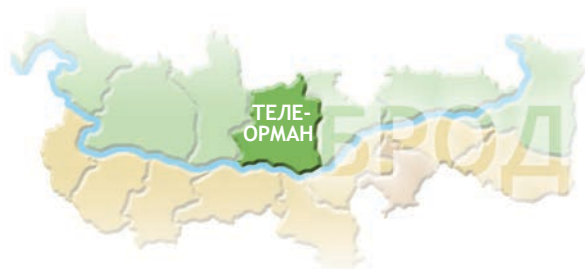

Да посрещнем нашите съседи с “Добре дошли в окръг Телеорман”

Окръгът е разположен на точката на пресичане между 440 N паралел и 250 E меридиан. Територията на окръг Телеорман е разположена в южната част на централната зона на румънската равнина, като граничи на юг с река Дунав, която представлява границата между Румъния и България с обща дължина около 90 км. В тези граници повърхността на окръга е 5 872 кв. км или 2,45 % от общата повърхност на страната. От териториално-административна гледна точка окръг Телеорман обхваща 3 областни града: Александрия – главен град на окръг, Турну Мъгуреле и Рошиори де Веде, два града, Зимнич и Виделе, 92 селски общини с 231 села.

Окръг Телеорман е създаден като административна единица през 1336 г., а като отделен окръг е обособен по времето на Мирча чел Бътрън. Официално е утвърден за първи път на 14 май 1441 г. чрез документ, подписан от Влад Дракул. След многобройни административни промени окръг Телеорман е бил реорганизиран през 1968 г. в нови граници и административен център в Александрия. Открити са поселища в долините по протежението на реките Дунав и Олт, Ведя, Телеорман, Кълмуцуй, Урлуи, Главачук и т.н. През XIV-XVIII в. икономическият живот в окръг Телеорман не се е различавал от този в останалата част на Румъния. В края на 18 век окръгът е влязъл в период на модернизация. Все още селското стопанство е било преобладаващо, но градовете са започнали да се развиват индустриално. Появили са се мелници и първите занаятчийски работилници в Турну Мъгуреле, Александрия, Рошиори де Веде и Зимнич. В модерните времена хората на Телеорман са се борили за независимост, свобода и социална справедливост, както и за единство на румънския народ. Тази част от страната е изиграла важна роля в революциите от 1821 и 1848 г., в Обединяването на княжествата през 1859 и във Войната за независимост между 1977 – 1978 г.

До последното десетилетие на 20 век окръгът е бил считан за житница на страната. В съвременната епоха Телеорман е играл важна роля в Първата световна война в периода между 1916-1918 г. за възвръщане на целостта на страната, което е станало с Голямото съединение от 1 декември 1918, както и по времето на Втората световна война (1941 – 1945 г.) на източния и западния фронт. В периода между войните Телеорман е продължавал да има най-големия добив на жито в страната. Вече съществуващите занаятчийници за извличане на олио, за преработка на мляко, за обработка на дърво и мелниците са се разширили, възникнали са и нови индустрии. След Втората световна война икономиката на окръга се е развила най-вече след откриването на някои важни предприятия.

Да се представим на нашите съседи

В окръг Телеорман населението през 2012 г. е наброявало 397 990 жители, от които 64% в селските райони и само 36% в градовете. От тях 49% са мъже и 51% жени.

Статистическите данни от Националния статистически институт показват, че на 1 юли 2010 г. гъстотата на населението е била 68,7 жители/кв. км, а средната продължителност на живота в окръг Телеорман през тази година е била 72,26 години.

Според преброяване на населението от 2002 г. етническа структура на населението е изглеждала по следния начин:

Брой жители	Румънци	Роми	Други националности
421 918	96,76%	3,18%	0,06%

* Процентното съотношение е било изчислено на базата на общия брой на населението от първата колона

Телеорман е окръг с богати традиции, а неговият принос към духовното наследство има своята специфика и оригиналност.

В окръг Телеорман се намират над 56 000 културни ценности, които са включени в националното наследство. Окръгът има 570 исторически обекта, от които 60 паметника, 316 архитектурни паметника, две къщи-паметници, 8 паметника на изкуството и 15 градски и селски исторически обекти.

Народните танци от Телеорман са едни от най-ценните културни ценности. Детските ансамбли „Мугураши де Телеорман” и „Флориле”, спечелили награди на многобройни национални и международни конкурси и фестивали, допринасят за разпространението на румънския фолклор и традиции.

Да покажем на съседите наши любими места

Потенциалът на окръг Телеорман впечатлява преминаващите през него туристи. Живописни зони в окръга са тези от брега на р. Дунав, в близост до езерата и горите. Има изключителни условия за лов и риболов.

Важно езеро в окръг Телеорман е **езерото Сухая**, което представлява естествено езеро с повърхност от 10,94 кв. км, обем от 18 мил. куб. м, дължина 5 км и широчина 2 км. В него се въди шаран, щука и сом. Езерото е любимо място на прелетните птици.

Историческите паметници в окръг Телеорман разкриват приемственост в начина на живот на местните хора, както и приносите им към борбите за свобода и независимост.

„**Манастир Плъвичени**” е исторически паметник на влашката архитектура от XVII век, отличавайки се като впечатляващ комплекс, разположен в заливната зона на р. Олт, на сред вековна гора и само на 34 км от бившата Каза Турну.

Паметникът е бил издигнат от Драгомир, голям управник, и неговата съпруга Елена през 1647 г. От първоначално построения ансамбъл, съставен от внушителна кула-камбанария, масивни вътрешни стени, църква във форма на детелина, игуменска обител и манастирски сгради, днес са останали само части от вътрешните стени, част от кулата камбанария и църквата свързани с покрив.

Други туристически забележителности в окръг Телеорман са: туристическа зона Дунав, Пасъря, езерата Сухая и Фатана (възможности за спортен риболов), а в Александрия – Окръжния исторически музей, Катедралата с рисунки от Щефан Лучиян, Бюстът на управника Ал. И. Куза, Музеят на героите от Телеорман 1941 – 1945 г.

В окръг Телеорман са родени няколко от известните румънски писатели и тук се намират къщите-паметници Захария Станку в Салчия и Къщата Марин Преда в Силищя (Рошиори де Веде), паметници, които си заслужава да бъдат посетени.

Да представим на съседите наши водещи организации

Икономиката на окръга е концентрирана основно в две основни сектора: селско стопанство и индустрия.

Селско стопанство. Селскостопанската продукция на окръга е значителна, заемайки едно от първите места в страната при отглеждането на следните култури: пшеница, ръж, ечемик, царевича и слънчоглед.

Животновъдният сектор е представен от отглеждането на говеда, овце, свине и птици. Отглеждането на животни е благоприятствано от подходяща фуражна база, а основните продукти са: свинско и говеждо месо, яйца, вълна, мляко.

Рибовъдство се практикува по р. Дунав и вътрешните реки, както и в езерата и пригодените водоеми.

Големи фирми в отглеждането на зърнени и технически култури са: СЧ. Итерагро СРЛ, СЧ Бобок СНЧ, СА Добротеш, СА Телегару Брадагиру, СА Агроинд Малдъиени, СА 1907 Слобозия Мъндръ, а търговските дружества, занимаващи се с изследвания в областта на селското стопанство и производството на семена, са СЧДА Телеорман, ЧТС Троянул, Тутунул Тъмънещи.

Индустрия. Ключови отрасли в окръг Телеорман са: химическата индустрия, машиностроенето и металообработването, електрониката, металургията, минното дело, текстила, хранителновкусовата, мелниците и хлебопроизводството. Индустриалната продукция бележи възходяща тенденция в съвременните процеси на икономическо възстановяване.

Увеличило се е производството на хранителните масла, смесените фуражи, бирата, бисквитите, макаронените изделия, торовете, електродвигателите и др.

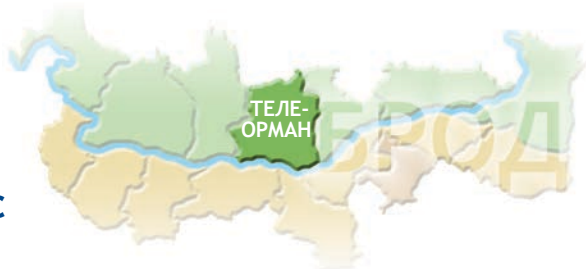
Разпределението по отрасли изглежда по следния начин: машини и оборудване (31,8%), храни (21,8%), металургия (11,4%), химия (4,8%), текстил (3,1%), електроенергия и горива (1,9%), петрол и природен газ (1,6%), други отрасли (23,6%).

Основните предприятия са: Химическия комбинат Турну Мъгуреле, ЕЛЕКТРОТЕЛ Александрия, СЧ Койо Румъния, СЧ МОРАН Турну Мъгуреле, СЧ Спикул Рошиори де Веде, СЧ Електротурис Турну Мъгуреле, СА Комчереал, СЧ Зимтуб Зимничя и Лоренц Турну.

Търговия и услуги. В окръг Телеорман съществува силно развита търговска мрежа във всички населени места, включително в селата, съставена от над 2000 магазина, от които 16 супермаркета. Тези магазини са изцяло частна собственост.

Да кажем на съседите защо Марин Преда означава много за нас

Личностите, признати заради техните дейности в области като литература, музика, науки, приложни изкуства, театър, филмово изкуство, са: Ангел Деметреску – литературен критик, Герасе Дендрино – композитор и диригент, Гага Галактиян – автор на романи, новели и есета, Марин Преда – писател, Захария Станку – писател, Николае Секъряну – актьор.

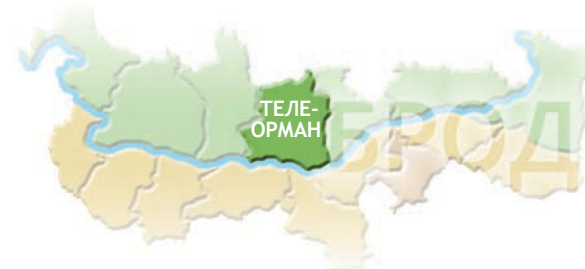
Марин Преда. Живот и литературна дейност.

На 5 август 1922 г. в село Силища – Гумещи, местност Балачи, окръг Телеорман, се ражда Марин Преда, син на Тудор Кълъраш, „по професия орач“ и на Жоица Преда. Детето ще носи името на майката, тъй като неговите родители не са имали законен брак, само по този начин майката Жоица Преда е могла да получава пенсия като войнишка вдовица. Жоица е довела със себе си две момичета от първия си брак: Мария (наречена Албоайка – по името на мъжа ѝ) и Мица (Тита). Тудор Кълъраш е имал и той три момчета от първата си жена, която е починала: Илие (Параскив), Георге (Аким) и Йон (Нилъ). В семейството на двамата съпрузи се раждат Илинка, Марин и Александру. Детето Марин Преда прекарва детството си в това многобройно семейство, което въпреки получените два парцела земя, не води охолан живот.

През април 1942 г. той дебютира със скеча си „Пърлиту“ във в. Тимпул, на литературната страница „Попасури“, водена от Мирон Раду Паеаскивеску. Дебютът му само на 20 години му дава увереност в литературните му заложби и той продължава да публикува скечове и кратки разкази: Стригоайка, Салкъмът, Конят, Нощта, На полето.

През септември напуска поста на коректор в Тимпул. За кратко време той е нает като служител в Статистическия институт. По препоръка на Е. Ловинеску поетът Йон Виня го наема като секретар в редакцията на „Евениментул зилей“

През 1943 г. излиза „Колина“ във вестник „Време рязбойлулуй“ и скечът „Ротила“ в „Евениментул зилей“. Той взима участие в няколко заседания на кръга „Збуръторул“, воден от критика Еуджен Ловинеску, където „Конят“ предизвиква голям интерес у присъстващите, предизвиквайки възхищението на Дину Никодин, който влиза в притежание на ръкописа срещу голяма сума пари. Новелата ще бъде включена в дебютния му сборник от 1948 г. „Срещата от земите“. В новелата, на която е наречен сборникът, критиците веднага разпознават бащата на творбата, която ще излезе със сменено име в „Моромеци“. През 1980 г. той издава последния си роман „Най-обичаният от земляните“ в издателството, което ръководи. На 16 май 1980 г. той умира в творческата вила на писателите от Двореца Могошоайа.

Да разкажем на съседите една наша история

Телеорман може да има значение на луда гора (на турски език: „дели орман“). От старата Луда гора от едно време се е запазил в северната част на окръга, в село Плопи до 17 юни 2012 г., когато е изкоренен при силна буря най-старият дъб в страната. Възможно е също така Телеорман да означава „куманска гора“ или „гората на куманите“, имайки предвид, че сред наименованията на куманското население се среща и по-малко познатото „теле“. Предполага се, че името е останало от куманите от времето, по което територията на бъдещите княжества Молдова и Цара Ромъняскъ (румънската държава) се среща в средновековните хроники и документи под наименованието „Кумания неягръ“.

Болярски фамилии от Телеорман

Родът Бълъченилор съществува от повече от седем века. Според неписаната история на Бълъченилор първият член на семейството е бил княз от Балач, Телеорман. Църковни ктитори, издигнали 16 светилища – интелигентни, някои от тях прахосници, Бълъчени са играли важна роля в съдбата на Мунтения. Праховският клон на фамилията споменава Еманоил (Манолаке) Бълъчану, който е създал върху наследствените си земи от Скъйени „фуриеристка колония“, първият опит за социализъм у нас.

Имотът Скъйени от Прахова е получен като зестра от Елена Гречяну, когато тя се омъжва за Атанасие Бълъчану. Техният син Манолаке е образован човек, с библиотека, пълна с книги на гръцки, латински и френски.

Предполага се, че е чел трудовете на социалистите утописти, по специално на Сен Симон и на Шарл Фурие, и се е присъединил към идеите им. Нонконформист, „ентузиасиран мечтател, който не живееше в реалния свят“, както го е описал Йон Гика, с буен нрав, неумерен в думите и делата си, Манолаке Бълъчану е останал в нашата история като основоположник заедно със своя приятел Теодор Диамант на създадения на 10 март 1835 г. Фаланстер от Скъйени под името „Агрономическа и занаятчийска общност“. В Париж Теодор Диамант се е сприятелил с Фурие, а при завръщането си в страната е бил обсебен от идеята да създаде „фаланстер“ по модела, измислен от френския утопист. Единственият, който се е съгласил да предложи свой имот за осъществяването на този експеримент, е Манолаке Бълъчанки, въпреки че е бил „затънал в дългове“.

„Колонията“, създадена от тях двамата, е била адаптирана към румънската действителност и не е била точно копие на модела, измислен от Фурие. Законово колонията е функционирала на базата на договор за отдаване по аренда, сключен между първите 10 члена („съпрузи“) и собственика на имота Ем. Бълъчану, който е бил основател и директор на „Общността“. Не след дълго фаланстера от Скъйени е бил разпуснат. Заедно с него са изчезнали и сградите и всички стопански постройки.

